

BEATULO JERZY POPIELUSZKO

Sacerdoto kaj martiro de la 20-a jarcento, kiu defendis kredon kaj homan dignecon dum totalisma reĝimo

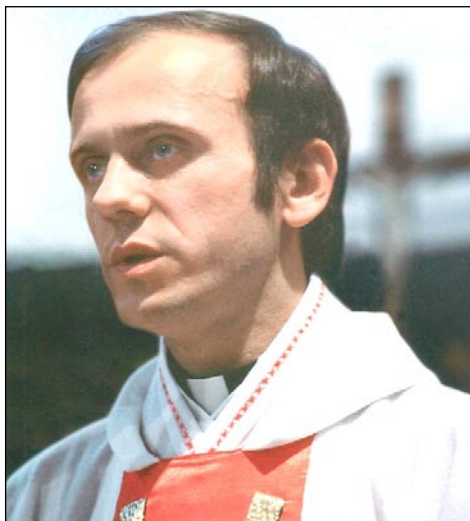
Jerzy Aleksander Popiełuszko naskiĝis en la 14-a de septembro 1947 en Okopy ĉe Suchowola en Pollando. Li devenis el kamparana familio, liaj gepatroj posedis malgrandan kamparan terposedaĵon. Li havis kvaj gefratojn. Jerzy jam de la infanaĝo montris profundan piecon. Silentema kaj homevitema knabo neniam pro sia kredo hontis, kio jam en infanaĝo kaŭzadis al li multajn problemojn.

Post abiturienta ekzameno Jerzy (Georgo) eniris porpastran seminarion en Varsovio. Post unua lernjaro li devis soldatservi.

Sacerdotan konsekron li akceptis en la 28-a de majo 1972 el manoj de la kardinalo Stefan Wyszyński kaj la 11-an de junio li celebris sian primican sanktan meson. Sur malantaŭan flankon de primicaj bildetoj li presigis: „Dio min sendas heroldi sanktan evangelion kaj kuraci vundojn de la kompatindaj koroj.“ Pos dujara pastra servo en paroĥo Zabki en Varsovio li praktikis pastran servon en akademia preĝejo de sankta Anna, kie li sin dediĉis al medicinstudentoj kaj sanitara laborularo.

En la jaro 1980 komencas pastro Georgo praktikadi animzorgan servon en preĝejo de sankta Stanisław Kostka en Varsovio. Kaj ĝuste tie konenciĝas skribi lia lasta, tragika epizodo de lia vivo. Li sin dediĉis al laboristoj el ŝtalfabrika, kiuj kalcitris kontraŭ komunista reĝimo. Li instigis laboristojn en ilia strebado kaj aktive ilin helpis. Dum esceptostato, kiu estis en Pollando deklarita rilate al interpuŝiĝoj de simpatiantoj de Solidareco kun ŝtata polico, pastro Popiełuszko rezolote protestis kontraŭ komunista reĝimo.

Fine de la jaro 1982 li celebris la sanktan meson en preĝejo de sankta Stanisław Kostka por la patrujo. Lian predikon elsendis radiostacio Libera Eŭropo, kaj tiel lin ekkonis la tuta Pollando pro senkompromisa lia sinteno rilate al reĝimo. En unu prediko li diris: „Al kristano ne povas sufiĉi nur mal-

aprobi malbonon, mensogon, malbravecon, perforton, subpremon kaj malamon, sed li devas ankaŭ esti aŭtentika atestanto, portanto kaj heroldanto de justeco, bono, vero, libero kaj amo.“ La reganta partio strebis timigi lin, kaj ĉar tio ne efikis, estis en la jaro 1983 kontraŭ li preparita falsa akuzo kaj li estis arestita. Pro interveno de hierarkio kaj danke al amnestio li baldaŭ estis liberigita. Pro sia agado la pastro Georgo iĝis celo de brutalaj atakoj flanke de ŝtatorganoj. Estis elŝtelita lia loĝejo kaj iu ankaŭ enĵetis en ĝin eksplodaĵon. En la jaro 1984 li estis de la januaro ĝis la julio 13 foje esplordemandita. Estis preparita kontraŭ li plano de simulita aŭtoakcidento dumvoje el Gdańsk al Varsovio. Sed provo mortigi pastron Georgon Popiełuszko per tio, ke sur lian aŭtomobilon estis malsuprenigita ŝtonlavango, ne sukcesis.

En la 19-a de oktobro 1984 pastro Georgo vizitas paroĥon de Sanktaj Polaj Martiroj en Bydgoszcz. La renkontiĝon li finigas per la frazo: „Ni preĝu, ke ni estu liberigitaj de la timo kaj teroro, sed precipe de emo al venĝo kaj perforto.“ Kune kun ŝoforo li re-

Preĝejo de s-ta Stanislaŭo Kostka en Varsovio

venas hejmen, kiam ilian aŭtomobilon haltigas anoj de komunista sekreta polico. Sed sur si ili havas uniformojn de trafika polico. La ŝoforon ili devigis transdoni ŝlosilojn de la aŭtomobilo kaj eniri ilian aŭtomobilon. Popiełuszko estas katenligita kaj metita en aŭtomobilon valizujon. La ŝoforo dumvoje elsaltis el aŭtomobilo kaj tiel li savis sian vivon. Forkondukantoj haltas rante de arbaro proksime de Toruń, la katenligitan pastron metas teren kaj batas kaj turmentas lin tiel brutale, ke kelkfoje li senkompate eksvenas. Pli forte ili al li kunligas brakojn kaj krurojn, en la buson enmetas buŝŝtopaĵon kaj ĉirkaŭ kolo preparas ŝnuregon. Denove lin enĵetas en aŭtomobilon kaj plu daŭrigas veturon. Kiam ili ekaŭdas el valizujo sonojn, ili

haltas kaj pastro Georgo estas denove brutale bategita. En sekva halto, proksime de Włocławek, ili elportas senmovan korpon el aŭtomobilo, sur la kolo ĝustigas maŝon kaj malantaŭ lia dorso alligas al fleksitaj gamboj pluan ŝnuregon kun ĉirkaŭ dekkilograma sako da ŝtonoj. Sen esplori, ĉu li jam vere mortis, ili ĵetas turmentitan kaj kunligitan korpon en akvobaraĵon de la rivero Vistulo. En vespera raportado de la 20-a de oktobro aperis informo, ke pastro Popiełuszko estis forportita. En la preĝejoj la kredantoj dum dek tagoj preĝis pro lia savo, ĝis vespera anonco, ke lia morta korpo estis trovita en akvobaraĵo de la rivero Vistulo. Lia entombigo okazinta la 3-an de novembro 1984 iĝis tutnacia manifestacio de pola rezisto kontraŭ reĝimo. Malantaŭ ĉerko iras centmiloj da homoj. Funebran sanktan meson celebras sep episkopoj kaj pli ol mil pastroj.

En la 14-a de julio 1987 vizitis lian tombron en Varsovio papo Johano Paŭlo la Dua.

En la 6-a de junio 2010 estis sacerdoto Jerzy Popiełuszko en Varsovio beatproklamita. La solenan sanktan meson en anstataŭo de la papo Benedikto la 16-a celebris ĉefepiskopo Angelo Amato, prefekto de Kongregacio por Kanonizado, kuncelebris ĉirkaŭ 100 kardinaloj kaj episkopoj kaj ankaŭ 1600 sacerdotoj. Ĉeestanta estis

ankaŭ lia patrino, kiu sian filon transvivis je 29 jaroj. Lia memoro estas memorigata en la 19-a de oktobro.

En la jaro 1987, kiam mi post dek-jara malpermeso finfine ricevis permeson partopreni sindikatan vojaĝon al Pollando. Ĝin mi eluzis ne nur por kontakto kun Solidareco kaj ĝia ĉefo s-ro Lech Wałęsa, sed precipe por vizito de la preĝejo de sankta Stanislaŭo kaj tombo de la martiro Georgo nur unu semajnon post tiea vizito de la papo Johano Paŭlo la Dua. Miloslav Šváček ■